

Statistisk ukehefte

S T A T I S T I S K S E N T R A L B Y R Å

Nr. 21 - 8.årgang

Oslo, 25. mai 1967

I N N H O L D

Konjunkturtendensene i mai 1967

Byggevirksomheten i april 1967

Veitrafikkulykker med personskade i april 1967

Lønnsindeks for arbeidere i bergverksdrift og industri.
1. kvartal 1967

Kvartalsbalanse for kredittforeninger o.l. 1. kvartal 1967

Private finansieringsselskaper. Kvartalsbalanser

Rådyrjakten 1966

Bedriftstillingen 1963. Hovedtall for finansinstitusjoner,
samferdsel og tjenesteyting m.v.

Tillegg til de internasjonale månedstabeller i Statistisk
månedshefte nr. 4, 1967

Publikasjoner sendt ut fra Statistisk Sentralbyrå
siden hefte nr. 19, 1967

Konjunkturtendensene i mai 1967

(Forrige oversikt ble gitt i SU nr. 43, 1966)

Mangel på arbeidskraft gjør at Statistisk Sentralbyrå heller ikke i 1967 kan utarbeide sine konjunkturoversikter hver måned. På grunn av den lange tid som har gått siden forrige rapport ble offentliggjort, er den internasjonale del av oversikten denne gang fyldigere enn vanlig.

Siden Økonomisk utsyn over året 1966 ble skrevet er det de svake trekk i konjunkturutviklingen som har dominert både i Vest-Europa og i Nord-Amerika. Aktiviteten ligger fortsatt høyt i begge områder, men tendensene til stagnasjon og - i enkelte land - direkte nedgang i produksjon og etterspørsel har vært tydeligere.

I Sambandssratene er konjunkturavflatningen trolig av nokså tilfeldig og forbigående natur. Det er først og fremst justeringer av lageretterspørselen som ligger bak stagnasjonen i den samlede produksjon. Men investeringene i fast realkapital viser også noe svakere stigning enn tidligere, og produksjonsveksten i år vil neppe bli så sterk som i fjor.

I Vest-Europa derimot stikker svakhetstegnene dypere. En stram økonomisk politikk i de foregående år har utløst en markert svikt i de private investeringer, særlig tydelig i Vest-Tyskland og Storbritannia. Sammen med til dels reduserte offentlige kjøp av varer og tjenester har dette indirekte ført til en demping også av konsumetterspørselen. Resultatet har vært økt arbeidsledighet og dårligere utnytting av produksjonskapasiteten i næringslivet. Dette har i sin tur gjort bedriftene enda mer tilbakeholdne med sine investeringer, slik at den oppmyking av penge- og kredittpolitikken som er gjennomført i mange land i det siste, har hatt liten effekt hittil.

Utsiktene for konjunkturutviklingen i Vest-Europa i resten av 1967 er vanskelige å bedømme. Mens myndighetenes prognoser gjennomgående er optimistiske, har de internasjonale organisasjoners vurderinger av vekstutsiktene i vårmånedene vært mer forsiktige. Private konjunkturinstitutter har til dels vært direkte pessimistiske i sin bedømmelse av konjunkturutsiktene særlig i Vest-Tyskland og Storbritannia.

Et bemerkelsesverdig trekk ved det internasjonale konjunkturbildet siden i fjor høst er at de tre største industriland i den vestlige verden, og også de fleste mindre industriland i Vest-Europa, samtidig har vært utsatt for konjunktursvikt. Det er ellers noskå karakteristisk at mange land i stadig større grad er blitt avhengige av eksporten som drivkraft for et fortsatt oppsving i produksjonen. De viktigste unntakene blant OECD-landene er Italia og Japan der ekspansive faktorer i den indre økonomi fortsatt gir grunnlag for sterk produksjonsframgang. Til en viss grad gjelder dette også Frankrike, men her ser det ut til at produksjonsveksten avtok noe fra og med 4. kvartal i fjor.

I S t o r b r i t a n n i a sank volumet av bruttonasjonalproduktet med 1,5 prosent fra første til fjerde kvartal 1966. The National Institute of Economic and Social Research regner det nå for sannsynlig at bunnpunktet ble passert i siste kvartal i fjor og at den samlede produksjonen - med forutsetningen om en uforandret økonomisk politikk - vil vise en svak øking (+2 prosent regnet som årlig rate) fram gjennom 1967. Da nivået lå forholdsvis lavt ved årets begynnelse vil dette si at stigningen i den samlede produksjon fra året 1966 til året 1967 neppe blir over 0,5 prosent.

Industriproduksjonen, som viste en synkende tendens fra juli-august i fjor, har endret seg lite i de senere måneder. I februar lå den sesongjusterte produksjonsindeks et poeng lavere enn i januar og på omtrent samme nivå som i månedene oktober-desember i fjor, dvs. 3 prosent under toppnivået i fjor sommer.

Produksjonssvikten har satt tydelige spor etter seg på arbeidsmarkedet. Tallet på ledige plasser har avtatt og arbeidsledigheten har økt måned for måned siden i fjor høst. Samtidig har omfanget av overtidsarbeidet i industrien avtatt, og innskrenkinger i den ukentlige arbeidstid har blitt stadig mer vanlig. I mars utgjorde tallet på arbeidsledige 568 000, godt og vel dobbelt så stort som tallet på ledige plasser. Korrigert for normale sesongvariasjoner svarte arbeidsledigheten i mars til om lag 2,0 prosent av den samlede arbeidsstyrke.

De siste oppgaver over ordretilgang og ordrebeholdninger i jern- og metallindustrien, som gjelder februar i år, viser fortsatt en synkende tendens. I de senere måneder er det særlig tilgangen på nye eksportordrer som har vist svikt, mens ordretilgangen fra hjemmemarkedet har holdt seg bedre oppe.

Konjunkturtilbakeslaget i Storbritannia henger nøye sammen med den svikt i den innenlandske etterspørsel som var en følge av tilstramningen av den økonomiske politikken i fjor. Tilstramningstiltakene som omfattet både

penge- og finanspolitikken virket i første omgang særlig sterkt på det private konsumet. Men fra slutten av året ble også de private investeringene, særlig boligbyggingen, sterkt påvirket.

Regnet i faste priser og sesongjustert falt det private konsumet med 3,3 prosent fra 1. til 4. kvartal i fjor. Nedgangen - som særlig rammet varige forbruksvarer - var sterkere enn fallet i konsumentenes realdisponible inntekter. Dette skyldtes kreditttilstramningen som førte til en sterk nedgang i avbetalingshandelen. I løpet av 1967 ventes det private konsumet på nytt å ville vise en svak oppgang. De oppgaver som foreligger for årets to første måneder tyder imidlertid på at oppsvinget i konsumetterspørselen lar vente på seg. Både i januar og februar lå volumet av detaljomsetningen på samme nivå som i 4. kvartal i fjor.

Nedgangen i de private investeringene i 1966 var forholdsvis beskjeden og rammet i første rekke boligbyggingen mot slutten av året. De offentlige investeringene økte, slik at de samlede investeringer i fast realkapital var omtrent uendret i 1966. Etter de foreliggende planer ventes det nå en forholdsvis sterk nedgang (-10 prosent) i de private investeringene i 1967. De offentlige investeringene vil fortsette å øke, men ikke sterkt nok til å hindre en nedgang i de samlede investeringer i fast realkapital fra 1966 til 1967. Mot slutten av 1966 foregikk det etter alt å dømme et betydelig lageropplegg i næringslivet. Meget av denne lagerøkningen var trolig utilsiktet og hadde sammenheng med sviktende etterspørsel.

Eksportutviklingen i 1966 var gunstig sett fra britisk synspunkt, og importen viste forholdsvis liten øking. Regnet i løpende priser økte eksporten av varer og tjenester med 6 prosent og importen med 4 prosent fra 1965 til 1966. Driftsunderskottet overfor utlandet gikk ned fra 176 mill. pund i 1965 til 75 mill. pund i 1966. I løpet av 1967 ventes driftsunderskottet å bli eliminert. The National Institute of Economic and Social Research regner bare med en øking i importen av varer og tjenester for året under ett på litt over 1 prosent, mens det for eksporten ventes en oppgang på rundt 5 prosent. I 1. kvartal 1967 var verdien av vareimporten 3 prosent større og verdien av vareeksporten 8,5 prosent større enn i samme kvartal i fjor. Etter sesongjusterte oppgaver økte vareimporten meget sterkt igjen i april, mens eksportøkningen var forholdsvis svak.

Det nye britiske statsbudsjettet som ble lagt fram i april innvarslet ikke noen ny økonomisk politikk, men må nærmest kunne karakteriseres som "nøytralt". Penge- og kredittpolitikken har imidlertid gradvis blitt lagt noe om i ekspansiv retning og diskontoen er hittil i år - i tre omganger - blitt

senket fra 7 prosent ved årets begynnelse til 5,5 prosent. Alt i alt tyder dette på at den forutsetning om uforandret økonomisk politikk som the National Institute of Economic and Social Research bygger sine prognoser på vil komme til å holde stikk. Avgjørende for prognosen om at en svak produksjonsvekst vil gjøre seg gjeldende gjennom 1967 vil derfor trolig bli forutsetningen om at den gunstige eksportutviklingen og lageroppbyggingen i næringslivet vil fortsette.

I V e s t - T y s k l a n d ble tendensene til avtakende produksjonsvekst i løpet av 1966 etter alt å dømme avløst av direkte nedgang i den samlede produksjonen mot slutten av året. Mens bruttonasjonalproduktet regnet i faste priser ved årets begynnelse viste vekstrater på om lag 4 prosent, oversteg bruttonasjonalproduktet i 4. kvartal nivået ett år tidligere med bare 1 prosent. Etter overslag som Det tyske institutt for konjunkturforskning har gjort, vil nedgangen i den samlede produksjonen fortsette i de første kvartaler av 1967. Mot slutten av 1967 venter imidlertid instituttet igjen en bevegelse oppover i den samlede produksjonen. Regnet fra året 1966 til året 1967 vil stigningen i volumet av bruttonasjonalproduktet likevel bli helt ubetydelig.

Omslaget fra svak vekst til direkte nedgang gjenspeiler seg enda mer markert i produksjonsutviklingen for bergverk og industri. Etter sesongjusterte oppgaver falt den samlede industriproduksjonen med om lag 2 prosent fra 2. til 4. kvartal i fjor og videre med 3 prosent til 1. kvartal i år. På dette lavere nivå har industriproduksjonen holdt seg noenlunde konstant i de tre første måneder i år. Tilbakeslaget har vært særlig sterkt i investeringsvareindustrien og i konsumvareindustrien, der produksjonen i januar-februar i år lå henholdsvis 13 og 11 prosent under toppnivået fra mars-april i fjor. For råvareindustrien var produksjonsnedgangen i samme periode knapt 2 prosent.

Konjunkturtilbakeslaget har i Vest-Tyskland gitt seg sterke utslag på arbeidsmarkedet som på forhånd var meget stramt. Siden sommeren i fjor har arbeidsledigheten ligget godt over fjorårsnivået, og i de tre første måneder i år svarte tallet på arbeidsledige til rundt 3 prosent av den samlede arbeidsstyrke. Dette er et uvanlig høyt tall for Vest-Tyskland. Samtidig har tallet på ledige plasser gått sterkt tilbake, slik at det nå er rundt to arbeidsledige for hver ledig stilling.

Den svakere konjunkturutviklingen i Vest-Tyskland ble etter alt å dømme utløst av tilstramningen i penge- og kredittpolitikken i løpet av 1965 og 1966. Det var i første omgang investeringsetterspørselen som ble rammet. Svikten i investeringene i maskiner og utstyr tok til å vise seg allerede ved årsskiftet 1965/66, og nedgangen fortsatte med betydelig styrke gjennom hele året som gikk.

Utover i 1966 kom det også til et omslag i bygge- og anleggsinvesteringene. Nedgangen gjorde seg gjeldende både for boliginvesteringene og for de offentlige bygge- og anleggsinvesteringene, men den var særlig sterk for private bygg og anlegg utenom boliger. De oppgaver som foreligger for de første måneder av 1967, tyder på at investeringene fortsatt har en synkende tendens. Ordretilgangen i investeringsvareindustrien pekte sterkt nedover i årets to første måneder og de samlede ordrebeholdninger i denne delen av industrien fortsatte å synke. Produksjonsoppgaver for bygge- og anleggsvirksomheten i første kvartal tydet på meget lav aktivitet også i denne delen av næringslivet. Dette bilde av sviktende investeringsaktivitet stemmer ellers godt med den oppfatningen de tyske konjunkturinstitutter har gitt uttrykk for. Bygge- og anleggsvirksomheten vil etter deres mening få et visst oppsving en eller annen gang i løpet av annet halvår, mens en for maskiner og utstyr fortsatt må gjøre regning med sviktende investeringer gjennom storparten av 1967.

Etter hvert som tilbakeslaget i løpet av 1966 fikk virkninger på arbeidsmarkedet, med større arbeidsledighet og mindre lønnsglidning enn tidligere, avtok stigningen i de private disponible inntekter. Dette førte til en markert svakere konsumvekst, og i årets siste kvartal viste det private konsumet etter alt å dømme nedgang. Oppgaver over volumet av detaljomsætningen for de to første måneder i år tyder ikke på at svikten i det private konsumet har tiltatt, men det har neppe heller vært noen øking av betydning i konsumet fra siste kvartal i fjor. Etter de tyske konjunkturinstituttene mening vil stagnasjonen i det private konsumet vare ved gjennom hele inneværende år.

Utviklingen i det offentlige forbruket var også en av de faktorer som bidro til å dempe den samlede innenlandske etterspørsel i løpet av 1966. For inneværende år ventes derimot utviklingen i det offentlige forbruk og de offentlige investeringer å gi betydelige impulser til vekst i den innenlandske etterspørsel. Det vedtatte tilleggsbudsjett på 2,5 milliarder mark, som vil bli finansiert ved lån i sentralbanken, er et viktig tiltak i denne sammenheng. Virkningene av tilleggsbudsjettet, som i første omgang vil komme bygge- og anleggssektoren til gode, vil imidlertid ikke gjøre seg gjeldende med noen særlig styrke før i annet halvår.

Det eneste virkelig ekspansive element i den vest-tyske konjunkturutviklingen i 1966 var utenlandsetterspørselen. Eksporten av varer og tjenester økte meget sterkt gjennom hele året. I annet halvår var volumet av vare- og tjenesteeksporten hele 12 prosent større enn i samme periode året før. Importen av varer og tjenester viste derimot stagnasjon allerede fra begynnelsen

av året, og mot slutten av 1966 sank importvolumet. Utviklingen i årets tre første måneder kan tyde på at eksportøkningen ikke lenger er like sterk som før. Etter sesongjusterte oppgaver var det neppe noen stigning av betydning i verdien av vareeksporten fra 4. til 1. kvartal, og heller ikke ordretilgangen fra utlandet viste oppgang. For resten av året regner imidlertid de vest-tyske konjunkturinstituttene med en fortsatt betydelig eksportøkning. For vareimportens vedkommende viser tall for årets tre første måneder betydelig nedgang.

I F r a n k r i k e fortsatte produksjonsframgangen i fjor, men ekspansjonstakten avtok noe mot slutten av året. Bruttonasjonalproduktet i faste priser økte etter foreløpige oppgaver med om lag 5 prosent fra 1965 til 1966. For 1967 ventes økningen å bli på rundt 4,5 prosent.

Den samlede industriproduksjon, som økte med rundt 7 prosent fra 1965 til 1966, har vist liten øking siden i fjor sommer. Etter sesongjusterte oppgaver lå produksjonsindeksen i januar-februar i år bare ubetydelig over nivået i 3. kvartal i fjor.

Produksjonsframgangen i 1966 har ikke ført til noen merkbar tilstramming på arbeidsmarkedet og neppe heller til full kapasitetsutnyttning i næringslivet. Arbeidsledigheten lå i 1. kvartal i år godt over fjorårsnivået. Tallet på ledige plasser i mars måned lå lavere enn for ett år siden. Alt i alt tyder dette på at det er rom for fortsatt betydelig produksjonsvekst dersom det skapes etterspørsel nok.

I 1966 - særlig i første delen av året - var eksportutviklingen den viktigste drivkraft i konjunkturforløpet. Senere på året kom den innenlandske etterspørsel, og da i første rekke investeringene, sterkere med i bildet. Dette hadde sammenheng med en rekke tiltak som fra myndighetenes side ble satt i verk for å stimulere den private investeringsaktiviteten.

I løpet av 1967 ventes det å komme sterke impulser til fortsatt vekst fra den innenlandske etterspørsel. De offentlige investeringer er beregnet å øke med 9 prosent fra 1966 til 1967 og de private investeringer med rundt 8 prosent. Også det private konsumet vil trolig stige betydelig bl.a. som følge av vedtatte skattelettelser for små og middels store inntekter.

Med den svake utvikling ellers i Europa er det derimot lite sannsynlig at vekstimpulsene fra utenlandsetterspørselen i inneværende år vil bli like sterke som i fjor. Allerede fra sommeren 1966 gjorde det seg gjeldende en klar tendens til svakere vekst i vareeksporten. Denne utvikling har etter de oppgaver som foreligger, fortsatt i de tre første måneder i år. Mens verdien av vareeksporten i første halvår 1966 viste vekstrater på mellom 10 og 15 prosent i

forhold til året før, hadde vekstraten mot slutten av året sunket til rundt 3 prosent. Så sent som i januar i år lå eksporten fremdeles godt over fjorårsnivået, men i mars var eksportverdien 2 prosent lavere enn i samme måned ett år tidligere.

For utviklingen av den totale etterspørsel i Frankrike kan eksportutviklingen - særlig i annet halvår - komme til å bli av stor betydning. Særlig viktig i denne sammenheng vil den vest-tyske konjunkturutvikling være. Etter alt å dømme kan en ikke regne med noen vekstimpulser av betydning derfra i første halvår, men meget vil avhenge av hvor sterkt og hvor raskt et eventuelt oppsving i annet halvår vil komme.

I 1966 gav den franske importutviklingen sterke vekstimpulser til flere land i Vest-Europa, bl.a. Vest-Tyskland. Regnet i volum økte importen av varer og tjenester med 11 prosent fra 1965 til 1966. Veksten i importen vil neppe bli like sterk i 1967. Men Frankrike er likevel blant de land som regner med å øke sin import betydelig sterkere enn gjennomsnittet for Vest-Europa. I første kvartal i år var verdien av vareimporten nesten 12 prosent større enn i samme periode året før.

I t a l i a er antakelig det land i Vest-Europa der ekspansjonstendensene for tiden er sterkest. I løpet av 1966 økte volumet av bruttonasjonproduktet med mer enn 5 prosent og industriproduksjonen med hele 11 prosent. Den uvanlig sterke ekspansjonen ble muliggjort ved de store unyttede reserver av arbeidskraft og ledig produksjonskapasitet som landet hadde etter tilbakeslaget i de foregående år. Men oppsvinget var naturligvis også betinget av en sterk vekst i den samlede etterspørsel. I 1966 var det særlig utenlandsetterspørselen som trakk produksjonen opp. For året under ett økte eksportvolumet for varer og tjenester med 12,5 prosent. Bedret italiensk konkurranseevne betydde antakelig mye for denne utviklingen. Også det private konsumet tok seg kraftig opp i løpet av året; regnet i volum var økingen nesten 6 prosent, dvs. sterkere enn veksten i den samlede produksjonen.

For 1967 som helhet ventes de ekspansive impulser fra utenlandsetterspørselen - bl.a. som følge av tilbakeslaget i Vest-Tyskland - å bli noe svakere enn i fjor. Likevel regner en med en forholdsvis sterk øking i eksportvolumet. I årets to første måneder var verdien av vareeksporten 15 prosent større enn i samme periode året før.

Det private konsumet vil etter alt å dømme også i inneværende år gi betydelige impulser til fortsatt produksjonsvekst. Men det som først og fremst vil bidra til å stimulere innenlandsetterspørselen, er investeringene. Både de offentlige og de private investeringer vil øke i 1967. Sterk øking i de låne-

finansierte offentlige investeringer - bl.a. som følge av flomkatastrofen i fjor høst - vil føre til økt aktivitet i bygge- og anleggssektoren, som fremdeles har mye ledig produksjonskapasitet. I det private næringsliv har bedre kapasitetsutnyttning etter hvert ført til større investeringslyst. Sett under ett ventes volumet av investeringene i fast realkapital å øke med hele 10 prosent i fra 1966 til 1967. Dette skulle gi sterke impulser til fortsatt produksjonsvekst. I 1966 var til sammenlikning økingen i investeringsvolumet 4 prosent.

Importen vil etter de overslag som foreligger fortsette å øke meget sterkt i 1967. Sammen med Frankrike, vil Italia i 1967 være det land som gir det sterkeste bidraget til at veksten i den intereuropiske handel kan holdes oppe. Oppgaver for de to første måneder i år viste at verdien av vareimporten økte med 15 prosent.

I S a m b a n d s t a t e n e økte bruttonasjonalproduktet forholdsvis sterkt fra 3. til 4. kvartal i fjor. Regnet i faste priser og sesongjustert, var stigningen ca. 5 prosent på årsbasis. Mye av produksjonframgangen i årets siste kvartal hadde imidlertid sammenheng med en helt uvanlig sterk lagerøking i næringslivet. Ser en bort fra lagerøkingen, var det flere tegn til avtakende produksjonsvekst i årets siste måneder. Og fra 4. kvartal i fjor til 1. kvartal i år stoppet produksjonsveksten helt opp. Dette sterke omslaget i veksttempo gir trolig et overdrevet inntrykk av skiftningene i de underliggende vekst-tendensene i Sambandsstatenes økonomi. Fra 4. kvartal i fjor til 1. kvartal i år fant det nemlig sted en drastisk nedskjæring av det samlede lageropplegg i næringslivet. Mens lageroppleggningen i 4. kvartal i fjor svarte til 16,5 milliarder dollar regnet på årsbasis, var det tilsvarende tall for 1. kvartal i år 5,5 milliarder dollar etter foreløpige oppgaver. Ser en bort fra variasjonene i lageropplegget er det således ting som tyder på at det ikke har skjedd noen nevneverdig neddemping av veksttakten i den samlede produksjonen målt ved bruttonasjonalproduktet.

Inntil for få uker siden var imidlertid dette inntrykket vanskelig å forene med de oppgaver som ellers forelå. En rekke av de såkalte ledende konjunkturindikatorer - dvs. tallserier som normalt pleier å varsle et konjunkturuomslag før det inntreffer - viste en synkende tendens. Dessuten var utviklingen i viktige tallserier som industriproduksjon og detaljomsetning svak fra og med 4. kvartal 1966. Opplysninger som er kommet til i de aller siste uker tyder imidlertid på at en rekke konjunkturindikatorer nå på nytt peker oppover.

Industriens ordretilgang nådde etter alt å dømme toppen i fjor sommer. Siden den tid har tilgangen på nye bestillinger jamt over pekt nedover, men mest

markert har nedgangen vært for varige varer. I de to første måneder i år var ordretilgangen for varige varer mindre enn omsetningen, slik at industriens ordrebeholdning for slike varer sank, men nedgangen var ikke lenger så markert som før.

En annen følsom konjunkturindikator som har vist nedgang, er den gjennomsnittlige ukentlige arbeidstid i industrien som falt fra 41,5 timer i september i fjor til 40,3 timer i februar i år. Arbeidsledigheten har imidlertid ikke vist noen tegn til å øke. I de tre siste måneder fram til april lå den sesongjusterte arbeidsledighetsprosent på 3,7 , 3,6 og 3,7 prosent. Kapasitetsutnyttingsgraden i industrien som i fjor sommer var helt oppe i 90 prosent har imidlertid avtatt merkbart - til 85 prosent nå.

Den sesongjusterte indeks for industriens produksjon - som omtrent ikke endret seg fra september til desember i fjor - lå i årets tre første måneder lavere enn i 4. kvartal i fjor. Både januar- og februartallet viste direkte nedgang, mens månedstallet for mars viste en svak øking. For april ventes indeksen på nytt å vise stigning. Svikten i industriproduksjonen i årets to første måneder gjaldt de fleste industrigrupper, men nedgangen var særlig sterk i bilindustrien.

Detaljomsætningen, som omtrent ikke endret seg fra september i fjor til februar i år, steg meget sterkt i mars og lå høyt også i april, etter sesongjusterte oppgaver. Foreløpige oppgaver for april tyder på at bilsalget har tatt seg noe opp. Den forholdsvis gunstige konsumutviklingen i de senere måneder blir av de fleste som bedømmer konjunkturutviklingen i Sambandsstatene tatt som et tegn på at det i tiden framover vil komme sterke vekstimpulser fra konsum- etterspørselen.

Også investeringene i fast realkapital vil gi vekstimpulser i tiden framover om enn på langt nær så sterke som i 1966. Den siste undersøkelsen over investeringplaner tyder på at det vil bli en øking av investeringsutgiftene på rundt 6 prosent fra 1966 til 1967 og ikke 4 prosent som tidligere antatt. Hvis forslaget om å gjennomføre ordningen med 6 prosent skattekreditt og raskere avskrivninger blir vedtatt ventes dette å ville stimulere investeringene særlig i de mindre og mellomstore bedrifter.

Byggevirksomheten - og da særlig boligbyggingen - som sank sterkt i 1966, ventes å få et nytt oppsving i 1967 bl.a. som følge av den mindre stramme kredittpolitikken. Fra og med 4. kvartal i fjor steg tallet på igangsatte boligbygg, og denne utvikling har fortsatt i de første måneder i år.

Forsvarsutgiftene vil etter alt å dømme også i 1967 bli blant de sterkeste drivkreftene i konjunkturforløpet. I 1966 steg disse utgiftene med rundt 10 milliarder dollar i forhold til året før. Etter de allerede inngåtte kontrakter ventes en minst like sterk stigning - i de tre første kvartaler kanskje enda sterkere - i år.

Med de utsikter for etterspørselen som det her er pekt på, skulle det være grunn til å vente fortsatt betydelig produksjonsvekst i Sambandsstatene, men ikke så sterk som i 1966. Den mest usikre faktor er lagerutviklingen. Skulle den svakere lageroppbyggingen slå om i direkte lagernedgang kan oppsvinget i produksjonen forsinkes noe, eventuelt bli en god del svakere enn den innenlandske etterspørsel ellers skulle tilsi.

I N o r g e har ikke konjunktursituasjonen endret seg på noen avgjørende måte siden årsskiftet, men hovedinntrykket er likevel at stigningen i den samlede etterspørsel har blitt svakere. Mest markert gjelder dette utenlandsetterspørselen. Ordretilgangen fra utlandet har gått noe ned i de senere kvartaler, og verdien av vareeksporten har ikke vist noen øking av betydning siden i fjor sommer. I den indre økonomi er konsumetterspørselen fortsatt like sterk, mens enkelte ting kan tyde på at investeringspresset har avtatt noe sammenliknet med annet halvår i fjor. Kapasitetsutnyttningen i næringslivet er fortsatt jamt over meget høy, og arbeidsmarkedet er like stramt som før.

Industriproduksjonen som steg i sterkt og jamt tempo fram til januar i år, viste noe svikt i februar og mars ifølge sesongjusterte oppgaver. I februar var nedgangen forholdsvis liten og må ses i sammenheng med det meget høye januartalet. Fallet i mars var noe sterkere og produksjonen lå da, etter sesongjusterte oppgaver, på samme nivå som i september i fjor. Selv om nedgangen for de to måneder under ett var forholdsvis sterk, kan en ikke uten videre tolke svikten som uttrykk for at en ny tendens har satt inn i produksjonsutviklingen. Sesongjusterte produksjonstall svinger erfaringsmessig noe fra måned til måned og særlig for en måned som mars er sesongutjevningen vanskelig på grunn av påsken. Fallet i den sesongjusterte produksjonsindeks i de siste måneder gjelder produksjonen til alle anvendelser, men sterkest har nedgangen vært for produksjonen av eksportvarer, der indeksen også viste svikt i januar.

Situasjonen på arbeidsmarkedet har i vinter vært preget av betydelig høyere sysselsetting og lavere arbeidsledighet enn på samme tid i fjor. For en stor del har økingen i sysselsettingen fra i fjor til i år sammenheng med at forrige vinter var uvanlig streng. Dette gir bl.a. noe av forklaringen på den

særlig sterke økingen over året i sysselsettingen i byggevirkosomhet. Men økingen i sysselsettingen i byggevirkosomhet skyldes ikke bare dette forhold; også om vi sammenlikner med situasjonen for to år siden, var stigningen meget sterk (+ 7,3 prosent for 1. kvartal). For industrien har derimot økingen i sysselsettingen i de siste måneder vært noe svakere enn den var i gjennomsnitt for 1966. Ved utgangen av mars var tallet på arbeidsledige 14 350, dvs. 3 850 lavere enn på samme tid i fjor.

De oppgaver som foreligger over industriens ordretilgang og ordre-reserver for 1. kvartal i år gir, som i foregående kvartal, inntrykk av at etterspørselen har avtatt noe, men variasjonene fra industrigruppe til industrigruppe er betydelige. Innenfor jern- og metallindustrien er svikten i ordretilgangen særlig konsentrert om transportmiddelindustri og primær jern- og metallindustri. I primær jern- og metallindustri var ordretilgangen fra utlandet i 1. kvartal i år 28 prosent lavere enn i samme kvartal året før, men de samlede ordrebeholdningene for eksport holdt seg likevel godt oppe. I transportmiddelindustrien, der skipsbyggingsindustrien dominerer, var ordretilgangen i 1. kvartal meget lav, og svikten gjaldt såvel de norske som de utenlandske bestillingene. Ordrebeholdningene i denne industrigruppe gikk ned med 13 prosent i forhold til 4. kvartal i fjor, og dette satte spor etter seg i de samlede ordrebeholdninger både for eksport og innenlandske leveringer. Innenfor jern- og metallindustrien ellers var det etter alt å dømme fortsatt en stigende tendens i ordretilgangen, men stigningstakten var svakere enn før - mest utpreget i maskinindustrien. De samlede ordreserver i de industrigrupper som leverer investeringsvarer, bortsett fra transportmiddelindustri, fortsatte å stige. Også i tekstilindustrien utviklet ordretilgang og ordreserver seg meget tilfredsstillende i 1. kvartal i år. I bekledningsindustri og kjemisk industri derimot var ordretilgangen lavere enn i 1. kvartal i fjor, og ordre-reservene falt. Alt i alt synes ordreutviklingen i industrien å indikere en viss svikt i utenlandsetterspørselen og en fortsatt, men likevel noe dempet, vekst i den innenlandske etterspørsel etter investeringsvarer.

Omtrent det samme bilde av investeringsetterspørselen gir den siste undersøkelsen over investeringsplaner i bergverk, industri og kraftforsyning. Verdien av den antatte investering i 1967 er 8 prosent større enn den faktisk utførte investering i 1966. Stigningen ventes å bli sterkest i 1. kvartal og noe avtakende utover i året. På samme tid i fjor viste den planlagte investering for 1966 en øking på 26 prosent i forhold til utført investering i 1965.

Alle indikatorer for investeringsaktiviteten i årets 1. kvartal viser meget høye tall. Produksjonen i investeringsvareindustrien lå, etter sesongjusterte tall, 8 prosent over nivået i samme periode i fjor, og verdien av

innførselen av investeringsvarer utenom skip viste en stigning på 17 prosent sammenliknet med fjorårsnivået. Verdien av skipsimporten gikk opp med 545 mill. kr., dvs. en fordobling sammenliknet med de tre første måneder av 1966.

Også byggeaktiviteten viste meget høye tall i årets tre første måneder. Ved utgangen av mars var det samlede byggeareal vel 8 prosent større enn på samme tid i fjor og 10 prosent større enn for to år siden. For byggevirksomheten totalt er dette vekstrater over året som omtrent svarer til det som var vanlig i annet halvår i fjor. Det har imidlertid skjedd en merkbar forskyvning særlig fra verksted-, kontor- og forretningsbygg over mot boliger i de senere måneder. Ved utgangen av 1. kvartal var det 18 prosent mer boligbygg under arbeid enn for to år siden, mens økingen for verksted-, kontor- og forretningsbygg var 9 prosent. Tallene for igangsatte bygg gir det samme inntrykk av forskyvning. I årets 1. kvartal ble det satt i arbeid mellom 20 og 25 prosent mer boligbygg enn i samme kvartal i de to foregående år. For verksted-, kontor- og forretningsbygg var igangsettingen noe større enn i det vanskelige 1. kvartal i fjor, men betydelig lavere enn for to år siden. En skal imidlertid ikke legge for meget i tall for et enkelt kvartal og forskyvningen understøttes da heller ikke av de opplysninger som ellers foreligger. Således viste tallet på leiligheter ifølge lånesøknadene til Husbanken i 1. kvartal i år bare en ubetydelig øking sammenliknet med 1. kvartal i fjor. Oppgaver over arealet av fullførte bygg viste ellers en svikt på 4,5 prosent sammenliknet med 1. kvartal i fjor. Dette kan tyde på at presset i bygge- og anleggsvirksomheten forsinker fullføringen og at dette særlig rammer boligbyggingen. For boliger lå det fullførte areal 7 prosent under fjorårsnivået.

De oppgaver som foreligger for detaljomsetningen i 1. kvartal i år tyder på at den sterke økingen i det private konsumet som gjorde seg gjeldende fra og med annet halvår i fjor, har fortsatt. Dette stemmer ellers godt med det bilde en har av lønnsutviklingen hittil i år. Den gjennomsnittlige timefortjeneste for mannlige industriarbeidere lå om lag 9 prosent over fjorårsnivået - et uvanlig høyt tall for årets 1. kvartal. Verdien av detaljomsetningen for 1. kvartal under ett var nesten 10 prosent større enn i samme periode 1966. Deflatert med konsumprisindeksen svarer dette til en volumøking på rundt 5,5 prosent. Den høye vekstraten regnet over året betyr ikke nødvendigvis at stigningstakten i øyeblikket er tilsvarende sterk. Ved vurderingen må en ta hensyn til at det private konsumet steg meget kraftig i løpet av 1966 - særlig i annet halvår.

Verdien av vareeksporten viste etter sesongjusterte oppgaver omtrent ingen endring fra mai-juni i fjor og fram til årsskiftet. De tall som foreligger for de tre siste måneder, tyder nærmest på at tendensen i eksportutviklingen hittil i år har vært svakt avtakende. Etter sesongjusterte oppgaver svingte vareeksporten fra mai til desember i fjor rundt 880 mill.kr. pr. måned. I januar lå eksportverdien noe over dette nivået, mens det gjennomsnittlige månedstallet for perioden februar-april i år var på 852 mill.kr.

Oppgaver over sammensetningen av vareeksporten foreligger hittil bare for årets tre første måneder, og disse tallene er i noen grad påvirket av forskyvninger som følge av at påsken i år falt i mars. Tallene tyder imidlertid på en forholdsvis sterk svikt i utførselen av papirmasse, olje og fettprodukter samt uberedte huder og skinn. Heller ikke eksporten av metaller utenom jern og stål, viser like sterk stigning som tidligere. Utførselen av maskiner og apparater og andre ferdigvarer lå imidlertid fortsatt godt over fjorårsnivået.

Utviklingen i vareimporten fra og med siste kvartal i fjor kan tyde på at den sterke stigning i innførselen utenom skip, som preget første halvår 1966 har stoppet opp. I de fire siste måneder av 1966 svingte de sesongjusterte månedstallene for verdien av vareimporten omkring 1 300 mill.kr. I gjennomsnitt for de fire første måneder i år var det tilsvarende tallet 1 287 mill.kr., dvs. 1 prosent lavere. Det foreløpige importtallet for april i år lå igjen meget høyt - bare 20 mill.kr. under rekordnivået fra desember i fjor - og sesongjustert noe i overkant av desembertallet. Sesongutjevningen i vårmånedene i år er imidlertid særlig usikker da påsken falt i mars. Det er derfor for tidlig å si om det høye apriltallet skyldes en forskyvning mellom mars og april eller om det er uttrykk for en tendens til ny sterk importstigning.

Driftsunderskottet overfor utlandet i årets første kvartal var 830 mill.kr., dvs. 735 mill.kr. større enn i samme periode i fjor. Underskottet på vare- og tjenestebalansen utgjorde i år 635 mill.kr., mot et overskott på 60 mill.kr. i de tre første måneder av 1966. Holdes eksporten og importen av skip utenfor, var det i de tre første måneder i år et overskott på vare- og tjenestebalansen på 163 mill.kr. Dette var et betydelig lavere overskott enn i de tre første kvartaler av 1966 - da tallet svingte mellom 300 og 400 mill.kr. Likevel gav 1. kvartal i år en vesentlig bedring sammenliknet med 4. kvartal i fjor som viste et vare- og tjenesteunderskott - når skip holdes utenfor - på nesten 200 mill.kr.

De totale gull- og valutabeholdninger gikk opp med 51 mill.kr. fra årsskiftet til utgangen av 1. kvartal i år trass i det høye driftsunderskottet. Nettoopplåningen i utlandet i forbindelse med skipsimporten økte med 515 mill.kr. fra 1. kvartal i fjor til 1. kvartal i år, dvs. mer enn økingen i nettoskipsimporten.

Byggevirkksomheten i april 1967

(Forrige melding ble offentliggjort i SU nr. 17, 1967)

Statistisk Sentralbyrås månedlige byggearealstatistikk viser at det i april 1967 ble satt i gang arbeid med 2 293 leiligheter og fullført 2 298 leiligheter. Tallene for april 1966 var 1 813 og 2 207. I perioden januar-april 1967 ble det satt i gang 7 927 og fullført 7 690 leiligheter. Dette er henholdsvis 1 549 flere og 412 færre enn i samme periode året før. Ved utgangen av april 1967 var det i arbeid 29 073 leiligheter eller 3 596 flere enn ved utgangen av april 1966.

For andre bygg enn boliger og landbruksbygg ble det i april 1967 registrert igangsetting av bygg på i alt 241 000 m² golvflate (117 prosent mer enn i april 1966), mens det ble fullført 173 000 m² (49 prosent mer enn i april 1966). I perioden januar-april 1967 ble det satt i gang 591 000 m² (30 prosent mer enn i januar-april 1966), mens det ble fullført 507 000 m² golvflate (12 prosent mer enn i januar-april 1966). Ved utgangen av april 1967 var det under arbeid bygg på i alt 2 778 000 m² golvflate eller 7 prosent mer enn ved utgangen av april 1966.

Tabell 1. Byggevirkksomheten i april 1967

			Bygg satt i gang		Bygg i arbeid pr. 30. april	Bygg fullført	
			April	Jan.-april		April	Jan.-april
Bygg i alt ¹⁾	1000 m ²	1966	259	982	4 705	302	1 131
	"	1967	446	1 276	5 217	367	1 158
Boliger ²⁾ :							
Leiligheter	Antall	1966	1 813	6 378	25 477	2 207	8 102
	"	1967	2 293	7 927	29 073	2 298	7 690
Golvflate	1000 m ²	1966	148	529	2 108	186	679
	"	1967	205	685	2 439	194	651
Industribygg	"	1966	48	199	892	59	170
	"	1967	88	222	917	106	263
Kontor- og forretningsbygg	"	1966	11	61	387	13	74
	"	1967	71	170	538	28	89
Bygg for undervisning	"	1966	22	101	694	20	89
	"	1967	37	92	774	12	56
Bygg for helsestell m.v.	"	1966	7	22	197	4	25
	"	1967	28	49	197	7	23
Andre offentlige bygg	"	1966	11	16	113	4	17
	"	1967	3	11	113	6	15
Bygg for hoteller m.v.	"	1966	6	20	92	4	12
	"	1967	9	13	72	4	16
Diverse andre bygg	"	1966	6	34	222	12	65
	"	1967	5	34	167	10	45
Landbruksbygg ¹⁾							
Grunnflate	1000 m ²	1966	17	60	192	13	58
	"	1967	23	70	178	14	63

1) Landbruksbygg er ikke med i bygg i alt.

2) Inkl. boliger i kombinerte bygg.

Tabell 2. Byggevirksomheten i januar-april 1967 etter fylke

Fylker	Bygg satt i gang i jan.-april 1967				Bygg under arbeid pr.30/4 1967			
	Boliger		Land-	Andre	Boliger		Land-	Andre
	Leilig-	Golv-	bruks-	bygg.	Leilig-	Golv-	bruks-	bygg.
	heter	flate	bygg.	Golv-	heter	flate	bygg.	Golv-
i alt		Grunn-	flate	i alt		Grunn-	flate	
		1000 m ²				1000 m ²		
Østfold	340	31	2	31	2 058	179	18	129
Akershus	1 050	93	1	39	3 713	315	11	221
Oslo	560	41	-	197	4 608	330	1	643
Hedmark	243	20	4	15	940	81	9	97
Oppland	237	19	4	17	778	72	16	103
Buskerud	493	40	4	22	1 492	127	6	110
Vestfold	418	38	2	15	1 490	131	3	79
Telemark	397	38	1	7	1 091	100	4	76
Aust-Agder	100	9	1	15	348	32	2	82
Vest-Agder	209	20	1	10	1 009	94	4	102
Rogaland	765	69	10	61	1 544	140	21	221
Hordaland	803	68	4	49	2 363	204	11	112
Bergen	294	25	-	3	910	67	-	68
Sogn og Fjordane	131	13	4	7	470	46	11	57
Møre og Romsdal.	387	35	7	34	1 496	123	14	198
Sør-Trøndelag...	688	58	6	23	1 969	166	14	167
Nord-Trøndelag..	140	13	5	10	518	50	10	69
Nordland	405	33	8	20	1 384	109	15	135
Troms	254	21	6	15	528	46	5	50
Finnmark	13	1	0	1	364	27	3	59
I alt	7 927	685	70	591	29 073	2 439	178	2 778

	Bygg fullført i jan.-april 1967							
	Boliger		Bygg for				Land-	
	Leilig-	Golv-	indu-	kontor	helse-	under-	andre	bruks-
	heter	flate	stri	og forr.	stell	m.v. vis-	for-	bygg.
i alt		Golvflate		ning		mål	Grunn-	
		1000 m ²						flate
Østfold	473	39	17	10	0	11	5	2
Akershus	778	73	11	2	4	1	1	2
Oslo	898	63	17	21	2	8	15	-
Hedmark	297	27	6	5	2	8	2	5
Oppland	292	27	1	0	-	2	0	7
Buskerud	282	25	9	0	0	-	1	2
Vestfold	290	28	10	1	-	0	1	1
Telemark	297	27	4	0	-	4	2	1
Aust-Agder	136	12	7	0	1	0	0	1
Vest-Agder	177	18	5	8	3	1	1	2
Rogaland	573	52	100	6	1	1	1	7
Hordaland	752	58	13	2	1	3	4	5
Bergen	199	15	1	0	-	-	0	-
Sogn og Fjordane	127	11	3	2	0	-	0	3
Møre og Romsdal.	299	26	9	3	0	1	1	4
Sør-Trøndelag ..	682	53	37	15	-	7	4	5
Nord-Trøndelag..	191	17	4	1	0	2	1	4
Nordland	497	42	4	6	5	1	4	6
Troms	334	28	5	4	4	4	1	4
Finnmark	116	10	0	3	0	2	1	2
I alt	7 690	651	263	89	23	56	45	63

Veitrafikkulykker med personskade i april 1967

(Forrige melding ble offentliggjort i SU nr. 16, 1967)

Tabell 1. Tallet på ulykker og drepte og skadde personer

	Ulykker med personskade i alt	Personer drept eller skadd			
		I alt	Drept ¹⁾	Alvorlig skadd 2)	Lettere skadd
1966: Januar-mars	1 364	1 787	62	693	1 032
April	373	474	15	171	288
Januar-april	1 737	2 261	77	864	1 320
1967: Januar-mars ³⁾	1 430	1 929	72	755	1 102
April	387	497	25	198	274
Januar-april	1 817	2 426	97	953	1 376

1) Død innen 30 dager etter ulykken. 2) Alvorlig skade: Brudd, knusninger, alvorlige sår og flenger, indre skader og alle skader som førte til innlegging i sykehus. 3) Tallene er rettet.

Tabell 2. Personer drept eller skadd i april 1967, etter trafikantgruppe

	Drept eller skadd i alt	Drept	Alvorlig skadd	Lettere skadd
Bilførere	131	7	43	81
Bilpassasjerer	127	6	51	70
Motorsykel- og scooterførere	31	-	13	18
Mopedførere	34	-	14	20
Passasjerer på motorsykel, scooter og moped	10	1	3	6
Sykkelførere	46	-	25	21
Sykkelpassasjerer	-	-	-	-
Akende (på kjelke, spark eller ski)	1	-	1	-
Fotgjengere	113	11	46	56
Andre	4	-	2	2
I alt	497	25	198	274

Tabell 3. Personer drept i januar-april 1967, etter trafikantgruppe og aldersgruppe

	I alt	Under 8 år	8-14 år	15-19 år	20-24 år	25-44 år	45-64 år	65 år og over
Bilførere	18	-	-	3	3	5	7	-
Bilpassasjerer	16	1	-	2	1	6	3	3
Motorsykel- og scooter- førere	2	-	-	1	-	-	-	1
Mopedførere	3	-	-	1	-	-	2	-
Passasjerer på motor- sykkel, scooter og moped	1	-	-	1	-	-	-	-
Sykkelførere	3	-	-	-	-	2	-	1
Sykkelpassasjerer	-	-	-	-	-	-	-	-
Akende (på kjelke,spark eller ski)	6	3	1	-	-	-	-	2
Fotgjengere	46	12	2	5	-	4	11	12
Andre	2	-	-	-	1	-	-	1
I alt	97	16	3	13	5	17	23	20

Tabell 4. Personer drept eller skadd i april 1967, etter fylke

	Ulykker med personskade i alt	Herav døds- ulykker	Personer drept eller skadd			
			I alt	Drept	Alvorlig skadd	Lettere skadd
Østfold	20	3	35	4	13	18
Akershus	27	3	36	5	15	16
Oslo	87	4	100	4	32	64
Hedmark	11	-	14	-	4	10
Oppland	14	2	23	2	12	9
Buskerud	21	2	31	2	13	16
Vestfold	36	1	42	1	22	19
Telemark	17	4	25	4	7	14
Aust-Agder	6	-	11	-	7	4
Vest-Agder	19	1	23	1	14	8
Rogaland	35	-	40	-	21	19
Hordaland	6	-	8	-	2	6
Bergen	14	-	14	-	5	9
Sogn og Fjordane ...	1	-	1	-	-	1
Møre og Romsdal	22	-	35	-	7	28
Sør-Trøndelag	25	-	35	-	17	18
Nord-Trøndelag	5	-	5	-	1	4
Nordland	5	-	5	-	1	4
Troms	9	2	11	2	4	5
Finnmark	2	-	3	-	1	2
I alt	382	22	497	25	198	274

Lønnsindeks for arbeidere i bergverksdrift og industri. 1. kvartal 1967

Fra 1. kvartal 1967 har Statistisk Sentralbyrå foretatt en omlegging av lønnsstatistikken for arbeidere i bergverksdrift og industri.

Kvartalsstatistikken over gjennomsnittlig timefortjeneste som bygde på oppgaver fra et utvalg av bedrifter - både av medlemsbedrifter i Norsk Arbeidsgiverforening og bedrifter utenfor denne forening - ble utarbeidd siste gang for 4. kvartal 1966. Heretter vil Norsk Arbeidsgiverforenings kvartalsstatistikk over gjennomsnittlig timefortjeneste for arbeidere i bergverksdrift og industri bli offentliggjort i Statistisk månedshefte.

For å få oppgaver over lønnsbevegelsen så snart som mulig etter kvartalets utløp, beregner Statistisk Sentralbyrå fra og med 1. kvartal 1967 hvert kvartal et foreløpig indekstall for gjennomsnittlig timefortjeneste. Beregningene omfatter et utvalg av medlemsbedrifter i Norsk Arbeidsgiverforening og bygger på oppgaver over den gjennomsnittlige timefortjeneste eksklusive betaling for bevegelige helge- og høytidsdager. Det foreløpige indekstall vil bli korrigert så snart den kvartalsvise lønnsstatistikk fra Norsk Arbeidsgiverforening foreligger. Den nye indeks er ikke direkte sammenlignbar med den indeks som hittil er offentliggjort i Statistisk månedshefte.

Tabellen nedenfor viser indeks for gjennomsnittlig timefortjeneste etter Norsk Arbeidsgiverforenings kvartalsstatistikk for 1966 og Byråets foreløpige indeks for 1. kvartal 1967.

Indeks for gjennomsnittlig timefortjeneste eksklusive betaling for bevegelige helge- og høytidsdager (1959 = 100)

	Voksne menn	Voksne kvinner
1 9 6 6		
Årsgjennomsnitt	158	171
1. kvartal	150	161
2. kvartal	156	168
3. kvartal	161	178
4. kvartal	163	179
1 9 6 7		
1. kvartal	164	178

For voksne menn var det foreløpige indekstall for 1. kvartal 1967 164 mot 163 for 4. kvartal 1966 (1959=100). For voksne kvinner var tallene henholdsvis 178 og 179. Fra 1. kvartal 1966 til 1. kvartal 1967 var stigningen om lag 9 prosent for voksne menn og vel 10 prosent for voksne kvinner.

Kvartalsbalanse for kredittforeninger o.l. 1. kvartal 1967. Mill.kr.

(Forrige balanseoppgave ble offentliggjort i SU nr. 7, 1967)

Balanseposter	I alt		Av dette:					
			Kredittforeninger				Andre kreditt-	
	Des..1) 1966	Mars 1967	Realkredittfor. Des..1) 1966	Skipshypotekfor. Mars 1967	institusjoner Des..1) 1966	Mars 1967	Des..1) 1966	Mars 1967
A k t i v a								
I. Bankinnskott	146	215	40	49	21	29	85	137
II. Ihendehaver- obligasjoner	38	38	34	34	3	3	1	1
1. Statsobliga- sjoner	6	6	6	6	-	-	-	-
2. Kredittforenings- obligasjoner ..	21	21	20	20	1	1	-	-
3. Andre obliga- sjoner	11	11	8	8	2	2	1	1
III. Aksjer	6	6	3	3	-	-	3	3
IV. Utlån før en bloc- avskrivning	3 400	3 481	1 744	1 767	273	289	1 383	1 425
V. Andre fordringer..	25	19	10	10	-	1	15	8
VI. Realkapital	10	10	10	10	-	-	-	-
Aktiva i alt før en bloc-avskr. ...	3 625	3 769	1 841	1 873	297	322	1 487	1 574
- Avskrivning	25	28	-	-	-	-	25	28
Aktiva i alt etter en bloc-avskriv- ning	3 600	3 741	1 841	1 873	297	322	1 462	1 546
P a s s i v a								
I. Innskott	9	11	-	-	-	-	9	11
II. Ihendehaverobliga- sjonslån	3 179	3 320	1 731	1 767	276	300	1 172	1 253
III. Andre lån	119	127	4	4	1	-	114	123
1. Norges Bank ...	30	39	-	-	-	-	30	39
2. Forsikring	26	26	-	-	-	-	26	26
3. Andre norske långivere	55	55	4	4	-	-	51	51
4. Utlandet	8	7	-	-	1	-	7	7
IV. Annen gjeld	30	26	10	11	1	-	19	15
V. Ansvarlig kapital.	113	113	-	-	-	-	113	113
1. Lånekapital ...	25	25	-	-	-	-	25	25
2. Aksjekapital...	88	88	-	-	-	-	88	88
VI. Fond og annen egenkapital	150	144	96	91	19	22	35	31
Passiva i alt	3 600	3 741	1 841	1 873	297	322	1 462	1 546

1) Tallene for desember 1966 er foreløpige.

Private finansieringsselskaper. Kvartalsbalanser

Statistisk Sentralbyrå har i samarbeid med Norges Bank foretatt en statistisk bearbeiding av regnskapsoppgaver fra private finansieringsselskaper. Statistikken bygger på oppgaver hentet inn av Norges Bank med hjemmel i § 11 i lov av 25. juni 1965 om adgang til regulering av penge- og kredittforholdene.

Statistikken omfatter finansinstitusjoner utenom banker, forsikrings-selskaper og kredittforeninger o.l. Som private finansieringsselskaper regnes bl.a. investeringsselskaper, "factoring"-selskaper og selskaper som gir lån mot avbetalingskontrakter. "Holding"-selskaper og selskaper som driver sin virksomhet etter "leasing"-prinsippet, er derimot holdt utenfor.

Tabell 1. Private finansieringsselskaper.¹⁾ Kvartalsbalanse. Mill.kr.

Balanseposter	31/12 1965	31/3 1966	30/6 1966
A k t i v a			
I. Bankinnskott	43	34	37
1. Postgiro	1	1	1
2. Forretningsbanker	22	14	19
3. Utenlandske banker	20	19	17
II. Ihendehaverobligasjoner	51	50	50
1. Statsobligasjoner	7	7	7
2. Kredittforeningsobligasjoner ..	4	4	4
3. Andre norske obligasjoner	3	3	3
4. Utenlandske obligasjoner	37	36	36
III. Aksjer	86	93	96
IV. Utlån før en bloc-avskrivninger ...	845	877	900
1. Pantobligasjonslån	323	323	317
2. Gjeldsbrevlån	262	288	290
3. Andre utlån	260	266	293
V. Andre fordringer	18	18	20
VI. Realkapital	90	91	91
VII. Andre aktiva	10	9	11
Aktiva i alt før avskrivning	1 143	1 172	1 205
- En bloc-avskrivning	9	10	9
Aktiva i alt etter avskrivning	1 134	1 162	1 196
P a s s i v a			
I. Aksjekapital	53	54	60
II. Innenlandske lån	861	906	905
1. Forretningsbanker	194	215	252
2. Sparebanker	29	34	34
3. Forsikringsselskaper	156	165	160
4. Andre	482	492	459
III. Lån i utlandet	127	109	126
IV. Annen gjeld	55	53	63
V. Fond og udisponerte overskott	38	40	42
Passiva i alt	1 134	1 162	1 196

1) Foreløpige tall.

Tabell 2. Private finansieringsselskaper.¹⁾ Balanse etter forvaltningskapital
pr. 30/6 1966

	Forvaltningskapital			
	Under 10 mill.kr.	10-19,9 mill.kr.	20-99,9 mill.kr.	100 mill.kr. og over
Selskaper	65	7	6	3
Balanseposter	1000 kr.			
A k t i v a				
I. Kassebeholdning	168	1	21	1
II. Bankinnskott	4 949	3 806	5 939	22 901
1. Postgiro	399	138	85	-
2. Forretningsbanker	4 142	3 515	5 785	5 995
3. Andre norske banker	364	153	3	-
4. Utenlandske banker	44	-	66	16 906
III. Ihendehaverobligasjoner	2 604	-	15	47 226
1. Statskassen	1 155	-	2	5 900
2. Statsbanker, stats- og kommuneforetak	277	-	-	131
3. Kredittforeninger o.l.	880	-	-	2 950
4. Andre norske	178	-	13	2 338
5. Utenlandske	114	-	-	35 907
IV. Aksjer	10 479	5 046	23 128	57 286
V. Utlån før en bloc-avskrivning ...	141 979	86 779	132 548	538 422
1. Pantobligasjonslån	9 075	4 976	5 609	297 081
a. Fast eiendom	8 751	195	5 609	131 616
b. Skip	-	4 484	-	165 020
c. Annen pant	324	297	-	445
2. Gjeldsbrevlån	18 831	10 680	35 191	224 928
3. Andre utlån	114 073	71 123	91 748	16 413
VI. Andre fordringer	5 116	115	1 078	13 194
VII. Realkapital	5 224	1 679	520	83 754
VIII. Andre aktiva	1 791	2 831	517	5 820
Aktiva i alt før avskrivning	172 310	100 257	163 766	768 604
- En bloc-avskrivning	5 656	1 390	931	1 320
Aktiva i alt etter en bloc-avskrivning.	166 654	98 867	162 835	767 284
P a s s i v a				
I. Aksjekapital	21 418	3 359	9 100	26 000
II. Innenlandske lån	102 884	67 752	127 892	606 913
1. Forretningsbanker	57 440	24 434	82 863	87 884
2. Sparebanker	9 425	12 185	64	12 071
3. Forsikringselskaper	4 582	2 000	775	152 487
4. Andre	31 437	29 133	44 190	354 471
III. Lån i utlandet	426	1 236	-	123 806
IV. Annen gjeld	25 892	24 671	8 133	4 081
V. Fond og udisponert overskott	16 034	1 849	17 710	6 484
Passiva i alt	166 654	98 867	162 835	767 284

1) Foreløpige tall.

Tabell 3. Private finansieringsselskaper.¹⁾
Utlån etter låntakergruppe. Mill.kr.

Låntakergruppe	31/12 1965	30/6 1966
1. Kommuner og kommuneforetak	1	2
2. Forretnings- og sparebanker	55	45
3. Forsikringsselskaper	6	6
4. Andre finansinstitusjoner	25	28
5. Jordbruk og skogbruk	7	7
6. Fiske	1	1
7. Bergverksdrift m.v.	7	6
8. Industri i alt	170	196
a. Næringsmiddel-, drikkevare- og tobaks- industri	19	18
b. Tekstil- og bekledningsindustri m.v. ...	25	26
c. Tre-, møbel- og innredningsindustri ...	27	28
d. Treforedlingsindustri	20	18
e. Grafisk industri, forlag m.v.	6	11
f. Lær- og gummivareindustri	2	2
g. Kjemisk industri, kull- og mineralolje- foredling	7	5
h. Jord- og steinvareindustri	19	20
i. Primær jern- og metallindustri	3	3
j. Jern-, metallvare- og maskinindustri ...	14	18
k. Elektroteknisk industri	16	28
l. Skipsindustri	7	11
m. Annen transportmiddelindustri	2	2
n. Diverse industri	3	6
9. Bygge- og anleggsvirksomhet	7	7
10. Kraftforsyning	1	1
11. Varehandel	100	111
12. Boliger, forretningsbygg til utleie (bygge- og pantelån)	30	26
13. Sjøtransport (inkl. hvalfangst)	197	194
14. Annen samferdsel	33	36
15. Andre tjenesteytende foretak	9	9
16. Private forbrukere	195	224
17. Utlandet	1	1
Utlån i alt (pålydende).....	845	900
- Avskrivninger	9	9
Utlån i alt (bokført)	836	891

1) Foreløpige tall.

Rådyrjakten 1966

Statistisk Sentralbyrås sammendrag av oppgavene over den ordinære rådyrjakten viser at det i 1966 i hele landet ble felt om lag 4 800 dyr eller 20,3 prosent av det tillatte, mens det i 1965 ble felt 7 300 dyr eller 27,1 prosent.

56,2 prosent av de felte dyrene i 1966 var hanndyr, mot 57,1 prosent i 1965.

	1 9 6 5		Til- latt felt	1 9 6 6			Felte dyr i prosent av tillatt felt
	Felte dyr	Felte dyr i prosent av tillatt felt		I alt	Hanndyr	Hunndyr	
Østfold	504	32,2	1 146	259	153	106	22,6
Akershus	712	29,3	1 620	291	186	105	18,0
Oslo	16	33,3	42	11	5	6	26,2
Hedmark	899	20,5	3 339	695	416	279	20,8
Oppland	524	22,0	2 089	637	367	270	30,5
Buskerud	477	23,5	1 939	338	195	143	17,4
Vestfold	559	38,3	1 294	309	179	130	23,9
Telemark	727	27,3	2 478	566	287	279	22,8
Aust-Agder	973	53,1	1 559	323	172	151	20,7
Vest-Agder	837	46,2	1 684	353	187	166	21,0
Rogaland	12	26,1	94	25	14	11	26,6
Møre og Romsdal.	219	18,8	1 198	198	113	85	16,5
Sør-Trøndelag ..	338	15,6	2 363	414	227	187	17,5
Nord-Trøndelag..	464	16,9	2 613	341	186	155	13,1
Nordland	-	-	12	2	1	1	16,7
Riket	7 261	27,1	23 470	4 762	2 688	2 074	20,3

Bedriftstelingen 1963

Hovedtall for finansinstitusjoner, samferdsel og tjenesteyting m.v.

Statistisk Sentralbyrås bedriftsteling for 1963 viser at det i næringen finansinstitusjoner (ekskl. offentlig organisert forsikringsvirksomhet) var vel 2 300 bedrifter i virksomhet i tellingsåret. Disse bedriftene sysselsatte om lag 21 600 personer i gjennomsnitt for 1963.

I innenriks sjøfart var 1 350 bedrifter i gang i 1963. Samlet sysselsetting og bruttoomsetning (bruttofrakter m.v.) for disse bedriftene utgjorde henholdsvis om lag 9 700 personer og 433 millioner kroner. Utenriks sjøfart omfattes ikke av tellingen fordi denne næringsgrenen er tilstrekkelig dekket av årlig statistikk. I landtransport (ekskl. jernbanedrift) var det 14 700 bedrifter som i alt sysselsatte nærmere 33 900 personer og hadde en samlet bruttoomsetning på 1 233 millioner kroner.

Forretningsmessig tjenesteyting (ekskl. forfattere m.v.) omfattet nærmere 4 200 bedrifter med i alt om lag 19 100 sysselsatte og en bruttoomsetning på 835 millioner kroner i 1963.

I hotell- og restaurantdrift var det 5 500 bedrifter (vel 2 900 spisesteder, restauranter og nærmere 2 600 hoteller, pensjonater m.v.). Disse bedriftene sysselsatte vel 32 400 personer og hadde en bruttoomsetning på 1 136 millioner kroner.

I næringsgrenen vask, rensing og andre personlige tjenester omfatter ikke bedriftstelingen skorsteinsfeiling, skopussere, vedkapping og knivskjerping. Av de 4 750 bedriftene som tellingen her har med, var nærmere 3 400 frisørsalonger m.v. I denne næringsgrenen utgjorde samlet sysselsetting og bruttoomsetning henholdsvis 12 950 personer og 281 millioner kroner i 1963.

Foretak (firmaer) som driver virksomhet på flere steder eller som på samme sted driver forskjellige slags virksomheter, er i statistikken delt i flere bedrifter.

Bedriftstelingen 1963. Finansinstitusjoner, samferdsel og tjenesteyting m.v.
Hovedtall etter næringsgruppe. 1963

Næringsgruppe	Bedrifter	Sysse- setting ¹⁾	Lønn ²⁾	Brutto-	Verdi av
			m.v.	omset- ning ³⁾	real- kapital ⁴⁾
			Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.
<u>Finansinstitusjoner⁵⁾</u>	2 311	21 628	556,9	..	978,8
Bankvesen m.m.	1 472	13 675	350,3	..	679,7
Forsikring 5)	839	7 953	206,6	..	299,1
<u>Garasjeutleie og eiendomsmeklere</u>					
Garasjeutleie	29	31	0,4	2,9	20,4
Eiendomsmeklere	100	215	2,3	6,3	1,4
<u>Samferdsel</u>					
Innenriks sjøfart	1 350	9 672	166,2	433,0	39,5
Av dette: Løs fraktfart på kysten	921	3 312	42,7	130,3	4,5
Tjenester i tilknytting til sjøfart 6)	959	9 017	176,0	338,5	150,6
Landtransport 7)	14 701	33 866	382,3	1 233,4	266,9
Av dette: Rutebiltransport	1 164	10 979	189,4	408,2	128,1
Drosjebiltransport	4 372	6 562	37,9	174,2	3,9
Leiebiltransport	8 712	12 686	75,6	517,9	23,4
Lufttransport 8)	42	1 562	49,4	372,6	19,2
Tjenester i tilknytting til transport	556	4 676	79,0	156,2	40,2
Lagring	273	471	7,0	25,5	152,6
<u>Korrespondanseskoler og sjåførskoler</u>					
Korrespondanseskoler	14	158	3,8	11,7	10,3
Sjåførskoler	392	665	4,8	19,7	1,2
<u>Forretningsmessig tjenesteyting⁹⁾</u> .	4 194	19 082	274,7	835,3	215,9
Av dette: Juridisk tjenesteyting.	1 073	2 449	17,2	80,5	19,3
Revisorer og bokførings- firmaer	924	2 372	26,5	69,5	16,3
Teknisk tjenesteyting..	1 224	5 315	108,6	250,5	81,0
<u>Underholdning¹⁰⁾</u>	692	3 883	47,0	134,7	204,4
<u>Hotell- og restaurantdrift</u>	5 498	32 435	332,4	1 135,9	1 731,1
Spisesteder, restauranter	2 921	21 694	229,3	839,7	490,2
Hoteller, pensjonater m.v.	2 577	10 741	103,1	296,2	1 240,9
<u>Vask, rensing o.a. personlige tjenester 11)</u>	4 746	12 959	101,0	280,9	254,2
Av dette: Vaskerier, renserier m.v.	632	3 636	41,5	82,3	121,6
Frisører m.v.	3 372	6 783	34,4	111,1	57,6
Fotografer	472	1 642	15,8	64,1	39,8

1) Gjennomsnittlig antall eiere, familiemedlemmer uten fast lønn og ansatte funksjonærer og arbeidere i året. Inkl. deltidsarbeidere. 2) Bruttolønn (inkl. verdi av naturalytelser, kostgodtgjørelse o.l.) til ansatte og arbeidsgiverandel av trygdepemier og pensjonsutgifter. 3) Omfatter bl.a. bruttofrakter, brutto innkjørt beløp og godtgjørelse for tjenesteyting. 4) Full brannforsikringsverdi pr. 31/12 1963 av bygninger (unntatt boliger), inventar, maskiner, verktøy og redskap som bedriften eier. 5) Ekskl. offentlig organisert forsikringsvirksomhet. 6) Ekskl. havne-, fyr- og losvesen. 7) Ekskl. jernbanedrift. 8) Ekskl. flyplasser m.v. 9) Ekskl. forfattere m.v. 10) Omfatter film, teater og sirkus o.l. 11) Ekskl. skorsteinsfeing, skopussere, vedkapping og knivskjerping.

Tillegg til de internasjonale månedstabeller i Statistisk månedshefte nr. 4, 1967

Tallene er mottatt i tiden 18/5 - 23/5 1967 og er foreløpige. De vil eventuelt bli korrigert i Statistisk månedshefte. Der vil man også finne nærmere forklaringer til tallene og alle korreksjoner av eldre tall.

Tall i parentes gjelder måneden (kvartalet, uken) før.

D a n m a r k (tabell 78)

Animalsk jordbruksproduksjon	Kol. B	Mars	109	(107)
Verdi av utenrikshandelen				
a. Innførsel	" D a	Mars	1820	(1706)
b. Utførsel	" D b	Mars	1312	(1426)

S v e r i g e (tabell 79)

Produksjonsindeks, industri	" B	Mars	129	(150)
Verdi av utenrikshandelen				
a. Innførsel	" C a	Mars	1966	(1989)
b. Utførsel	" C b	Mars	1823	(1790)

S t o r b r i t a n n i a (tabell 80)

Verdi av utenrikshandelen				
a. Innførsel	" E a	April	557	(498)
b. Utførsel	" E b	April	455	(438)
Øyeblikkelig rente på statsobligasjoner..	" H	Mars	6,39	(6,40)
Reuter's råvareindeks, uketall		15/5-19/5	104	(104)
Engrosprisindeks	" J	Mars	119	(119)
Valutabeholdning	" M	April	1216	(1164)

F r a n k r i k e (tabell 81)

Konsumprisindeks	" G	Mars	126	(126)
Timefortjeneste	" H	4.kv.	3,27	(3,22)

V e s t - T y s k l a n d (tabell 82)

Produksjon				
b. Stålproduksjon	" C b	Feb.	2854	(2914)
Volum av utenrikshandelen				
a. Innførsel	" F a	Mars	165	(145)
b. Utførsel	" F b	Mars	175	(156)
Bytteforhold	" G	Mars	106	(106)
Timefortjeneste	" J	1.kv.	462	(460)

B e l g i a (tabell 83)

Verdi av utenrikshandelen				
a. Innførsel	" D a	Feb.	27500	(29068)
b. Utførsel	" D b	Mars	30400	(29700)
Konsumprisindeks	" G	Mars	120	(120)
		April	121	

S a m b a n d s s t a t e n e (tabell 84)

Syssetning	Kol.	B	April	73400	(72560)
Arbeidsløyse	"	C	April	2700	(2954)
Produksjon					
a. Produksjonsindeks, industri	"	D a	April	143	(144)
b. Stålproduksjon	"	D b	Mars	9,9	(9,1)
Detaljomsetning	"	E	April	25,7	(25,8)
Verdi av utenrikshandelen					
a. Innførsel	"	F a	Mars	2185	(2204)
b. Utførsel	"	F b	Mars	2571	(2601)
Moody's råvareindeks, uketall			15/5-19/5	101	(100)
Engrosprisindeks	"	J	April	105	(105)
Timefortjeneste	"	L	April	2,80	(2,79)

Publikasjoner sendt ut fra Statistisk Sentralbyrå siden hefte nr. 19, 1967

I serien Norges offisielle statistikk:

Samferdselsstatistikk 1965. Sidetall 137. Pris kr. 8,00

Faste månedspublikasjoner fra Statistisk Sentralbyrå

Statistisk månedshefte. Pris: Årsabonnement kr. 23,00

Pr. hefte kr. 2,30

Månedsstatistikk over utenrikshandelen.

Pris: Årsabonnement kr. 25,00

Pr. hefte kr. 2,50

Publikasjonene kan bestilles gjennom bokhandlerne.